ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 26.6.2024
COM(2024) 264 final

2024/0150 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η τεχνητή νοημοσύνη (στο εξής: ΤΝ) προσφέρει τεράστιες ευκαιρίες, αλλά ορισμένες εφαρμογές και χρήσεις της μπορούν επίσης να αποβούν επιζήμιες και να ενέχουν κινδύνους για τα θεμελιώδη δικαιώματα των ατόμων και άλλα δημόσια συμφέροντα.

Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/[....] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (στο εξής: κανονισμός για την ΤΝ), η Ένωση εξέδωσε τον πρώτο ολοκληρωμένο κανονισμό για την ΤΝ, ο οποίος θα αποτελέσει πρότυπο σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο κανονισμός για την ΤΝ εκδόθηκε στις 12 Ιουνίου 2024 ([1]) και θα αρχίσει να ισχύει εντός 20 ημερών από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα. Με τον κανονισμό για την ΤΝ εναρμονίζονται πλήρως οι κανόνες για τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων ΤΝ σε όλα τα κράτη μέλη ([2]), με στόχο την προαγωγή της καινοτομίας και της υιοθέτησης αξιόπιστης ΤΝ, με παράλληλη εξασφάλιση της υγείας, της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, περιλαμβανομένων της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του περιβάλλοντος.

Διάφοροι διεθνείς οργανισμοί, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, επιτάχυναν επίσης τις προσπάθειές τους για κανονιστική ρύθμιση της ΤΝ, αναγνωρίζοντας τον διασυνοριακό χαρακτήρα της ΤΝ και την ανάγκη διεθνούς συνεργασίας για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων που θέτουν αυτές οι τεχνολογίες.

Από τον Ιούνιο του 2022, η Επιτροπή Τεχνητής Νοημοσύνης (στο εξής: ΕΤΝ) ([3]) του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει καταρτίσει μια νομικά δεσμευτική σύμβαση-πλαίσιο (στο εξής: σύμβαση) με σκοπό την αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων που ενέχει η ΤΝ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Η Ένωση διαπραγματεύθηκε τη σύμβαση βάσει του άρθρου 216 παράγραφος 1 τέταρτο διαζευκτικό της ΣΛΕΕ, σύμφωνα με το οποίο η Ένωση μπορεί να διαπραγματεύεται[4] και να συνάπτει διεθνή συμφωνία, όταν αυτή «[...] ενδέχεται να επηρεάσει κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους». Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπροσώπησε την Ένωση στις διαπραγματεύσεις για τη σύμβαση, σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) και βάσει απόφασης του Συμβουλίου με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([5]).

Η Ένωση συμμετείχε ενεργά στις διαπραγματεύσεις και επιδίωξε τον στόχο της διασφάλισης της συμβατότητας της σύμβασης με το δίκαιο της Ένωσης, της συνέπειας με τον κανονισμό

---

1 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/… ΤΟΥ ΕΥΡΩΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) (ΕΕ L, 2024/…).

2 Κανονισμός για την ΤΝ, αιτιολογικές σκέψεις 1 και 8.

3 Decision concerning the work of the CAI at the 132nd Session of the Committee of Ministers – Follow-up, CM/Inf(2022)20, DD(2022)245 [Απόφαση σχετικά με τις εργασίες της ΕΤΝ κατά την 132η σύνοδο της Επιτροπής Υπουργών — Παρακολούθηση, CM/Inf(2022)20, DD(2022)245].

4 Απόφαση του Δικαστηρίου, της 20ής Νοεμβρίου 2018, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-626/15 και C-659/16, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (ΠΘΖ της Ανταρκτικής), ECLI:EU:C:2018:925, σκέψη 112.

5 Απόφαση (ΕΕ) 2022/2349 του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2022, με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (ΕΕ L 311 της 2.12.2022, σ. 138).

για την ΤΝ, καθώς και της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας της σύμβασης ως πρώτης διεθνούς συνθήκης για την ΤΝ. Στο πλαίσιο αυτό, η διεθνής εμβέλεια της σύμβασης αποτέλεσε επίσης στόχο της Ένωσης.

Έπειτα από πολλούς γύρους διαπραγματεύσεων, η ΕΤΝ ενέκρινε το κείμενο της σύμβασης κατά τη 10η σύνοδο ολομέλειάς της, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 11 έως τις 14 Μαρτίου 2024. Στις 17 Μαΐου 2024 η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης ενέκρινε τη σύμβαση, να κηρύξει την έναρξη της διαδικασίας υπογραφής της στο Βίλνιους (Λιθουανία) στις 5 Σεπτεμβρίου 2024, με την ευκαιρία άτυπης διάσκεψης των υπουργών Δικαιοσύνης, και κάλεσε τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, άλλες τρίτες χώρες που συμμετείχαν στην κατάρτιση της σύμβασης και την ΕΕ να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπογραφής της με την ευκαιρία αυτή, υπενθυμίζοντας παράλληλα ότι η σύμβαση είναι επίσης ανοικτή για προσχώρηση και άλλων τρίτων κρατών ([6]).

Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός της παρούσας πρότασης είναι να κινηθεί η διαδικασία υπογραφής της σύμβασης από την Ένωση και μεταγενέστερης κύρωσής με την υποβολή πρότασης στο Συμβούλιο να εκδώσει απόφαση με την οποία εξουσιοδοτείται η Ένωση να υπογράψει τη σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ. Η σύμβαση είναι πλήρως συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης εν γένει, και ειδικότερα με τον κανονισμό για την ΤΝ, και θα προάγει βασικές έννοιες της ενωσιακής προσέγγισης όσον αφορά την κανονιστική ρύθμιση της ΤΝ σε παγκόσμιο επίπεδο σε άλλα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και βασικούς διεθνείς εταίρους που μπορούν να προσχωρήσουν στη σύμβαση.

Περιεχόμενο της σύμβασης

Στόχος της σύμβασης είναι να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ συνάδουν πλήρως με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Τα μέρη της σύμβασης θα πρέπει να την εφαρμόζουν μέσω κατάλληλων νομοθετικών, διοικητικών ή άλλων μέτρων με στόχο την υλοποίηση των διατάξεών της, σύμφωνα με μια κλιμακούμενη και διαφοροποιημένη προσέγγιση, ανάλογα με τη σοβαρότητα και την πιθανότητα των δυσμενών επιπτώσεων. Η σύμβαση θα πρέπει να εφαρμόζεται στην Ένωση αποκλειστικά μέσω του κανονισμού για την ΤΝ, ο οποίος εναρμονίζει πλήρως τους κανόνες για τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων ΤΝ, καθώς και άλλων σχετικών πράξεων του ενωσιακού κεκτημένου, κατά περίπτωση.

Το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης καλύπτει τα συστήματα ΤΝ που ενδεχομένως να παρεμβαίνουν στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, βάσει διαφοροποιημένης προσέγγισης. Οι αρχές και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στη σύμβαση θα ισχύουν για δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ που αναλαμβάνονται από δημόσιες αρχές ή ιδιωτικούς φορείς που ενεργούν για λογαριασμό τους. Όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα, τα μέρη υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν τους κινδύνους και τις επιπτώσεις που προκύπτουν από δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ από ιδιωτικούς φορείς κατά τρόπο που να συνάδει με το αντικείμενο και τον σκοπό της σύμβασης, αλλά έχουν την επιλογή είτε να εφαρμόσουν τις υποχρεώσεις της σύμβασης, είτε να λάβουν άλλα κατάλληλα μέτρα. Τα μέρη θα πρέπει να δηλώσουν την επιλογή που θα κάνουν εν προκειμένω κατά την υπογραφή της σύμβασης ή την προσχώρησή τους σε αυτήν. Η Ένωση θα πρέπει να εκδώσει δήλωση κατά τη σύναψη της σύμβασης ότι, μέσω του κανονισμού για την ΤΝ και άλλων σχετικών πράξεων του ενωσιακού κεκτημένου, η Ένωση θα εφαρμόσει τις αρχές και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα κεφάλαια II έως VI της

[6] CM/Del/Dec(2024)133/4.

σύμβασης σε δραστηριότητες ιδιωτικών φορέων που διαθέτουν στην αγορά, θέτουν σε λειτουργία και χρησιμοποιούν συστήματα ΤΝ στην Ένωση.

Οι δραστηριότητες ΤΝ που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης, με το σκεπτικό ότι αυτές, σε κάθε περίπτωση, πρέπει να διεξάγονται κατά τρόπο σύμφωνο προς το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο που διέπει τα ανθρώπινα δικαιώματα και με σεβασμό των δημοκρατικών θεσμών και διαδικασιών. Η σύμβαση εξαιρεί επίσης τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης όσον αφορά συστήματα ΤΝ που δεν έχουν ακόμη διατεθεί προς χρήση, εκτός εάν οι δοκιμές ή παρόμοιες δραστηριότητες έχουν τη δυνατότητα να θίξουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Σύμφωνα με το Καταστατικό του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα θέματα που αφορούν την εθνική άμυνα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της σύμβασης.

Η σύμβαση προβλέπει επίσης ένα σύνολο γενικών υποχρεώσεων και θεμελιωδών αρχών, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της ατομικής αυτονομίας, καθώς και της προώθησης της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων. Επιπλέον, επιβάλλει τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη διαφάνεια και την εποπτεία ώστε να διασφαλίζεται η λογοδοσία και η ευθύνη. Μια αρχή είναι επίσης αφιερωμένη στην ασφαλή καινοτομία και τον πειραματισμό σε ελεγχόμενα περιβάλλοντα.

Ένα ειδικό κεφάλαιο για τα μέσα έννομης προστασίας προβλέπει επίσης μια δέσμη μέτρων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της διαθεσιμότητας προσβάσιμων και αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που προκύπτουν από δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ. Περιλαμβάνει επίσης αποτελεσματικές διαδικαστικές εγγυήσεις και διασφαλίσεις για τα πρόσωπα των οποίων τα δικαιώματα έχουν θιγεί σημαντικά από τη χρήση συστημάτων ΤΝ. Επιπλέον, τα άτομα θα πρέπει να ενημερώνονται ότι αλληλεπιδρούν με σύστημα ΤΝ και όχι με άνθρωπο.

Η σύμβαση περιλαμβάνει επίσης κεφάλαιο σχετικά με τα μέτρα για την εκτίμηση και τον μετριασμό των κινδύνων και των δυσμενών επιπτώσεων που πρέπει να εφαρμόζονται με επαναληπτικό τρόπο, ώστε να εντοπίζονται οι πραγματικές και οι δυνητικές επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου και να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα πρόληψης και μετριασμού.

Επιπρόσθετα, η σύμβαση προβλέπει ότι τα μέρη θα πρέπει να αξιολογούν την ανάγκη απαγόρευσης ή αναστολής ορισμένων εφαρμογών συστημάτων ΤΝ που θεωρούνται ασύμβατες με τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη λειτουργία της δημοκρατίας ή το κράτος δικαίου.

Η σύμβαση προβλέπει μηχανισμό παρακολούθησης στο πλαίσιο διάσκεψης των μερών απαρτιζόμενης από εκπροσώπους των μερών, οι οποίοι θα διαβουλεύονται περιοδικά με σκοπό τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής χρήσης και εφαρμογής της σύμβασης. Προβλέπει επίσης μηχανισμό διεθνούς συνεργασίας τόσο μεταξύ των μερών της σύμβασης όσο και στις σχέσεις με τρίτες χώρες και σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, για την επίτευξη του σκοπού της σύμβασης.

Κάθε μέρος θα πρέπει επίσης να θεσπίσει ή να ορίσει σε εσωτερικό επίπεδο έναν ή περισσότερους αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την εποπτεία της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση, όπως εφαρμόζεται από τα μέρη.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η σύμβαση θεσπίζει γενικές αρχές και υποχρεώσεις για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου που συνάδουν πλήρως και ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του κανονισμού για την ΤΝ και τις λεπτομερείς απαιτήσεις για τα συστήματα ΤΝ, καθώς και υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους παρόχους και τους φορείς εφαρμογής των εν λόγω συστημάτων.

Ο ορισμός του συστήματος ΤΝ στη σύμβαση ευθυγραμμίζεται πλήρως με τον ορισμό του κανονισμού για την ΤΝ, δεδομένου ότι αμφότεροι βασίζονται στον ορισμό των εν λόγω συστημάτων στις αρχές ΤΝ του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης ([7]), με αποτέλεσμα να διασφαλίζεται η κοινή αντίληψη σχετικά με το ποιες ψηφιακές τεχνολογίες συνιστούν ΤΝ.

Τόσο η σύμβαση όσο και ο κανονισμός για την ΤΝ ακολουθούν επίσης μια προσέγγιση βάσει κινδύνου όσον αφορά τη ρύθμιση των συστημάτων ΤΝ και περιλαμβάνουν ειδικές διατάξεις για εκτιμήσεις κινδύνου και επιπτώσεων, καθώς και μέτρα μετριασμού του κινδύνου. Ο κανονισμός για την ΤΝ περιλαμβάνει, ειδικότερα, ορισμένες σχετικές απαγορεύσεις και περιπτώσεις χρήσης υψηλού κινδύνου για συστήματα ΤΝ σε όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς τομείς, μεταξύ άλλων στον τομέα της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης. Οι λεπτομερείς κανόνες και οι διαδικασίες του κανονισμού για την ΤΝ που αφορούν την ανάπτυξη, τη διάθεση στην αγορά και την εφαρμογή συστημάτων ΤΝ στους εν λόγω τομείς θα διασφαλίσουν, ως εκ τούτου, τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της ΤΝ.

Η σύμβαση περιλαμβάνει αρχές και υποχρεώσεις που καλύπτονται ήδη από τον κανονισμό για την ΤΝ, όπως μέτρα για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ασφάλειας και της αξιοπιστίας, της λογοδοσίας και της ευθύνης, της διακυβέρνησης των δεδομένων και της προστασίας των δεδομένων, της διαφάνειας και της εποπτείας, της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, των ψηφιακών δεξιοτήτων και του ψηφιακού γραμματισμού.

Η διαφάνεια αποτελεί ένα ακόμη κοινό στοιχείο και των δύο νομικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων σχετικά με την ταυτοποίηση περιεχομένου που παράγεται από ΤΝ και την ενημέρωση προσώπων που αλληλεπιδρούν με συστήματα ΤΝ. Και οι δύο νομικές πράξεις περιλαμβάνουν επίσης σχετικές διατάξεις σχετικά με τις εκτιμήσεις κινδύνου και επιπτώσεων και τη διαχείριση κινδύνων, την τήρηση αρχείων, την κοινολόγηση (σε εξουσιοδοτημένους φορείς και αρχές και, κατά περίπτωση, σε θιγόμενα πρόσωπα), την ιχνηλασιμότητα και την εξηγησιμότητα, την ασφαλή καινοτομία και τον πειραματισμό σε ελεγχόμενα περιβάλλοντα, καθώς και μια δέσμη μέτρων για τη δυνατότητα αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αίτησης και λήψης πληροφοριών και υποβολής καταγγελίας σε αρμόδια αρχή και διαδικαστικών διασφαλίσεων.

Το σύστημα εποπτείας που προβλέπεται στη σύμβαση είναι επίσης πλήρως συμβατό με το ολοκληρωμένο σύστημα διακυβέρνησης και επιβολής του κανονισμού για την ΤΝ, το οποίο αποτελείται από την επιβολή σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, με διαδικασίες για τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης σε όλα τα κράτη μέλη. Ειδικότερα, η σύμβαση προβλέπει έναν ή περισσότερους αποτελεσματικούς μηχανισμούς εποπτείας σε εσωτερικό

[7] Ο ορισμός του «συστήματος ΤΝ» από τον ΟΟΣΑ επικαιροποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2023 [C(2023)151 και C/M(2023)14, σημείο 218], ώστε να διασφαλιστεί ότι εξακολουθεί να είναι τεχνικά ακριβής και να αντικατοπτρίζει τις τεχνολογικές εξελίξεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά την παραγωγική ΤΝ.

επίπεδο, οι οποίοι πρέπει να ασκούν τα καθήκοντά τους ανεξάρτητα και αμερόληπτα και να διαθέτουν τις εξουσίες, την εμπειρογνωσία και τους πόρους που απαιτούνται για την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων εποπτείας της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση, όπως εφαρμόζονται από τα μέρη.

Μολονότι ο κανονισμός για την ΤΝ θα εφαρμόζεται σε συστήματα ΤΝ που διατίθενται στην αγορά, τίθενται σε λειτουργία ή χρησιμοποιούνται στην Ένωση, η σύμβαση έχει ευρύτερη γεωγραφική εμβέλεια που περιλαμβάνει μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τρίτες χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο που μπορούν να προσχωρήσουν στη σύμβαση. Ως εκ τούτου, η σύμβαση αποτελεί μοναδική ευκαιρία για την προώθηση αξιόπιστης ΤΝ πέραν της Ένωσης με μια πρώτη διεθνή νομικά δεσμευτική συνθήκη που βασίζεται σε μια ισχυρή προσέγγιση ρύθμισης της ΤΝ βασιζόμενη στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Τόσο η σύμβαση όσο και ο κανονισμός για την ΤΝ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος μιας κανονιστικής προσέγγισης της ΤΝ, με συνεπείς και αμοιβαία ενισχυόμενες δεσμεύσεις σε πολλαπλά διεθνή επίπεδα, και έχουν τον ίδιο κοινό στόχο της διασφάλισης αξιόπιστης ΤΝ.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η σύμβαση έχει επίσης κοινούς στόχους με άλλες πολιτικές και νομοθετικές πράξεις της Ένωσης που αποσκοπούν στην εφαρμογή των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης ([8]).

Ειδικότερα, η αρχή της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων που κατοχυρώνονται στη σύμβαση συνάδει πλήρως με την ενωσιακή νομοθεσία για την απαγόρευση των διακρίσεων και θα προωθήσει την ενσωμάτωση ζητημάτων ισότητας στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη χρήση συστημάτων ΤΝ και την αποτελεσματική εφαρμογή της απαγόρευσης των διακρίσεων, όπως προβλέπεται στο εφαρμοστέο διεθνές και εσωτερικό δίκαιο των μερών.

Επιπλέον, η σύμβαση συνάδει με το ενωσιακό κεκτημένο για την προστασία των δεδομένων, όπως ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων ([9]) σε σχέση με τα θεμελιώδη δικαιώματα της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με αποτελεσματικές εγγυήσεις και διασφαλίσεις που πρέπει να ισχύουν για τα φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις ισχύουσες εσωτερικές και διεθνείς νομικές υποχρεώσεις των μερών.

Τα μέτρα που προβλέπονται στη σύμβαση και αποσκοπούν στην προστασία των δημοκρατικών διαδικασιών των μερών στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ συνάδουν πλήρως με τους στόχους και τους λεπτομερείς κανόνες της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες ([10]), η οποία ρυθμίζει την παροχή ενδιάμεσων υπηρεσιών στην Ένωση με στόχο ένα ασφαλές, προβλέψιμο και αξιόπιστο επιγραμμικό περιβάλλον στο οποίο γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων του δικαιώματος

---

8 Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391).

9 Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

10 Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1).

στην ελευθερία της έκφρασης και του δικαιώματος λήψης και μετάδοσης πληροφοριών. Συνάδουν επίσης με τον κανονισμό σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφημιστικής προβολής ([11]), τον κώδικα δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση ([12]) και τις πολιτικές της Ένωσης στον τομέα της δημοκρατίας και των ελεύθερων, δίκαιων και ανθεκτικών εκλογών ([13]), συμπεριλαμβανομένων του σχεδίου δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία ([14]) του 2020, της δέσμης μέτρων για τις εκλογές και την ακεραιότητα ([15]) και πρόσφατα της δέσμης μέτρων για την προάσπιση της δημοκρατίας του 2023 ([16]).

Η σύμβαση συνάδει με τη συνολική ψηφιακή στρατηγική της Ένωσης, καθώς συμβάλλει στην προώθηση της τεχνολογίας στην υπηρεσία των ανθρώπων, η οποία είναι ένας από τους τρεις κύριους πυλώνες του προσανατολισμού και των στόχων πολιτικής που παρουσιάστηκαν στην ανακοίνωση με τίτλο «Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης» ([17]). Η τελευταία έχει στόχο τη διασφάλιση της ανάπτυξης της ΤΝ με τρόπους που σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και κερδίζουν την εμπιστοσύνη των πολιτών, καθιστώντας την Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή και μετατρέποντας την επόμενη δεκαετία σε ψηφιακή δεκαετία ([18]).

Επιπλέον, η ευρωπαϊκή διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία ([19]) περιέχει διάφορα ψηφιακά δικαιώματα και αρχές που ευθυγραμμίζονται με τους στόχους και τις αρχές της σύμβασης, με αμφότερες τις πράξεις να προωθούν μια ισχυρή τεχνολογική προσέγγιση με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η σύμβαση συνάδει επίσης με τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού ([20]) και την ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα καλύτερο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+) ([21]), σκοπός των οποίων είναι η διασφάλιση της προστασίας, του σεβασμού και της ενδυνάμωσης των παιδιών στο διαδίκτυο, ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις των νέων εικονικών κόσμων και της τεχνητής νοημοσύνης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση απόφασης με την οποία επιτρέπεται η υπογραφή της σύμβασης εξ ονόματος της Ένωσης υποβάλλεται στο Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ.

---

11 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/900 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2024, σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφημιστικής προβολής (PE/90/2023/REV/1) (ΕΕ L, 2024/900, 20.3.2024).

12 https://disinfocode.eu/introduction-to-the-code/

13 Προστασία της δημοκρατίας — Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu).

14 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/protecting-democracy_el

15 https://commission.europa.eu/publications/reinforcing-democracy-and-integrity-elections-all-documents_el

16 Ανακοίνωση της Επιτροπής για την προάσπιση της δημοκρατίας [COM(2023) 630 final].

17 Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης» [COM(2020) 67 final].

18 Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία», COM/2021/118 final.

19 Ευρωπαϊκή διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία [COM(2022) 28 final].

20 Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού» [COM(2021) 142 final].

21 Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια ψηφιακή δεκαετία για τα παιδιά και τις νέες/τους νέους: η νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα καλύτερο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+)» [COM(2022) 212 final].

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της συμφωνίας. Σύμφωνα με τη νομολογία, εάν από την εξέταση ενός μέτρου της Ένωσης αποδεικνύεται ότι το μέτρο εξυπηρετεί διττό στόχο ή ότι απαρτίζεται από δύο συνιστώσες, από τις οποίες η μία μπορεί να χαρακτηριστεί ως κύρια ή πρωτεύουσα, ενώ η άλλη έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, το μέτρο πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

Όσον αφορά την ουσιαστική νομική βάση, το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της σύμβασης συμπίπτει με αυτό του κανονισμού για την ΤΝ ([22]), μεταξύ άλλων σε σχέση με την εξαίρεση των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης, εθνικής ασφάλειας και άμυνας από το πεδίο εφαρμογής. Οι αρχές και οι υποχρεώσεις της σύμβασης συμπίπτουν με τις λεπτομερέστερες απαιτήσεις για τα συστήματα ΤΝ και τις ειδικές υποχρεώσεις των παρόχων και των φορέων εφαρμογής των εν λόγω συστημάτων βάσει του κανονισμού για την ΤΝ και άλλων σχετικών ενωσιακών νομοθετικών πράξεων. Εάν το Συμβούλιο εγκρίνει την προτεινόμενη απόφαση και η Ένωση υπογράψει τη σύμβαση, ο κανονισμός για την ΤΝ θα αποτελέσει το πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης για την εφαρμογή της σύμβασης στην έννομη τάξη της Ένωσης με πλήρως εναρμονισμένους κανόνες για τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων ΤΝ στην Ένωση που ισχύουν άμεσα στα κράτη μέλη, εκτός εάν ο κανονισμός για την ΤΝ περιέχει συγκεκριμένη διάταξη περί του αντιθέτου ([23]).

Δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής και οι στόχοι της σύμβασης ευθυγραμμίζονται και συνάδουν πλήρως με τους στόχους του κανονισμού για την ΤΝ και ότι το προσωπικό και το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής αμφότερων των νομικών πράξεων ταυτίζονται, η ουσιαστική νομική βάση για τη σύναψη της σύμβασης είναι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, το οποίο αποτελεί την κύρια νομική βάση του κανονισμού για την ΤΝ.

Η φύση των διεθνών συμφωνιών («αποκλειστικά για την ΕΕ» ή «μεικτές») εξαρτάται από τη συμβατότητα του συγκεκριμένου αντικειμένου με τις αρμοδιότητες της Ένωσης.

Το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα «*για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας [...] κατά το μέτρο που [η σύναψη αυτή] ενδέχεται να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.*» Μια διεθνής συμφωνία μπορεί να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους όταν ο τομέας που καλύπτει η συμφωνία καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό από το δίκαιο της Ένωσης ([24]).

Το προσωπικό πεδίο εφαρμογής της σύμβασης ευθυγραμμίζεται πλήρως με τον κανονισμό για την ΤΝ, δεδομένου ότι αμφότερες οι νομικές πράξεις καλύπτουν, καταρχήν, τόσο δημόσιους όσο και ιδιωτικούς φορείς (με την προαιρετική εφαρμογή των αρχών και των υποχρεώσεων της σύμβασης σε ιδιωτικούς φορείς πλην εκείνων που ενεργούν για λογαριασμό δημόσιων αρχών), ενώ το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής και των δύο νομικών πράξεων εξαιρεί από τους εφαρμοστέους κανόνες τις δραστηριότητες ΤΝ που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια, την άμυνα και την έρευνα.

---

22 Εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 21 Μαΐου 2024 και αναμένεται να δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα τον Ιούλιο του 2024.

23 Βλ. άρθρο 1 και αιτιολογική σκέψη 1 του κανονισμού για την ΤΝ.

24 Π.χ. υπόθεση C-114/12, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δικαιώματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών), ECLI:EU:C:2014:2151, σκέψεις 68-69· γνωμοδότηση 1/13 Προσχώρηση τρίτων κρατών στη σύμβαση της Χάγης, EU:C:2014:2303, σκέψεις 71-74·υπόθεση C-66/13, Green Network, EU:C:2014:2399, σκέψεις 27-33· γνωμοδότηση 3/15 Συνθήκη του Μαρακές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε δημοσιευμένα έργα για τα άτομα που είναι τυφλά, τα άτομα με μειωμένη όραση ή με πρόβλημα ανάγνωσης εντύπων με άλλο τρόπο, ECLI:EU:C:2017:114, σκέψεις 105-108.

Δεδομένου ότι το προσωπικό και το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της σύμβασης συμπίπτει με αυτό του κανονισμού για την ΤΝ, η σύναψη της σύμβασης μπορεί να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες της Ένωσης ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι η Ένωση διαθέτει αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα για τη σύναψη της σύμβασης και η σύμβαση θα πρέπει να υπογραφεί εξ ονόματος της Ένωσης ως συμφωνία «αποκλειστικά για την ΕΕ», με την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

- **Αναλογικότητα**

Η σύμβαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων πολιτικής που αποσκοπούν στην ανάπτυξη συνεκτικής προσέγγισης όσον αφορά την κανονιστική ρύθμιση της ΤΝ σε διεθνές επίπεδο.

Η σύμβαση καθορίζει ένα νομικό πλαίσιο υψηλού επιπέδου για την ΤΝ, το οποίο παρέχει ευελιξία, ώστε τα μέρη να μπορούν να σχεδιάσουν συγκεκριμένα τα πλαίσια εφαρμογής. Η προσέγγιση βάσει κινδύνου διασφαλίζει επίσης την αναλογικότητα των κανόνων και καθιστά δυνατή τη διαφοροποίηση των μέτρων εφαρμογής ανάλογα με τους κινδύνους, κατά τρόπο παρόμοιο με τον κανονισμό για την ΤΝ.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η επιλεγείσα πράξη είναι πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν διεξήγαγε ειδική διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την παρούσα πρόταση.

Η εκπόνηση της σύμβασης ήταν μια συνεργατική προσπάθεια της Επιτροπής Τεχνητής Νοημοσύνης του Συμβουλίου της Ευρώπης, με τη συμμετοχή και των 46 κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και κρατών-παρατηρητών, συμπεριλαμβανομένων του Καναδά, της Ιαπωνίας, του Μεξικού, της Αγίας Έδρας, των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, συμμετείχαν διάφορα άλλα κράτη μη μέλη, μεταξύ των οποίων η Αυστραλία, η Αργεντινή, η Κόστα Ρίκα, το Ισραήλ, το Περού και η Ουρουγουάη.

Σύμφωνα με τη δέσμευση του Συμβουλίου της Ευρώπης να συνεργαστεί με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, η εκπόνηση της σύμβασης περιλάμβανε επίσης τη συμβολή 68 διεθνών εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, της ακαδημαϊκής κοινότητας, της βιομηχανίας και άλλων διεθνών οργανισμών, με αποτέλεσμα να διασφαλιστεί μια ολοκληρωμένη και συμπεριληπτική προσέγγιση. Η εκπόνηση της σύμβασης περιλάμβανε επίσης τη συνεργασία

με διάφορους άλλους διεθνείς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και της Εκπαιδευτικής, Επιστημονικής και Επιμορφωτικής Οργάνωσης των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO). Επιπρόσθετα, στη διαδικασία συνέβαλαν αρμόδια όργανα και επιτροπές του Συμβουλίου της Ευρώπης. Επικεφαλής της συμμετοχής της Ένωσης ήταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ως παρατηρητές παρίστανται επίσης εκπρόσωποι του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Οι διαπραγματευτικές θέσεις της Ένωσης για τη σύμβαση καταρτίστηκαν στο πλαίσιο διαβουλεύσεων με ειδική επιτροπή που ορίστηκε από το Συμβούλιο (ομάδα «Τηλεπικοινωνίες και κοινωνία της πληροφορίας» του Συμβουλίου).

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Άνευ αντικειμένου.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η σύμβαση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση πιθανών κινδύνων και επιζήμιων επιπτώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αφενός, διασφαλίζοντας ότι οι δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ ευθυγραμμίζονται με τις αρχές του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου και, αφετέρου, αναγνωρίζοντας τις δυνατότητες της ΤΝ να προστατεύει και να διευκολύνει την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων στο ψηφιακό περιβάλλον και να βελτιώνει την κοινωνική και περιβαλλοντική ευημερία και την τεχνολογική πρόοδο.

Οι συγκεκριμένες αρχές και υποχρεώσεις που προβλέπονται στη σύμβαση αποσκοπούν στην προστασία και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία κατοχυρώνονται σε πολλές διεθνείς και περιφερειακές πράξεις ([25]), όπως ισχύουν για τα μέρη, συμπεριλαμβανομένων του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης και διεθνών πράξεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα τις οποίες έχει συνάψει η Ένωση.

Ως εκ τούτου, η σύμβαση καθορίζει ένα κοινό ελάχιστο πρότυπο για την εφαρμογή της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της ΤΝ, ενώ παράλληλα διασφαλίζει την υφιστάμενη προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και επιτρέπει στα μέρη να παρέχουν ευρύτερη προστασία με αυστηρότερες διασφαλίσεις.

---

[25] Όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του 1948, η Σύμβαση του 1950 για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 5), το Διεθνές Σύμφωνο του 1966 για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο του 1966 για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1961 (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 35), καθώς και τα αντίστοιχα πρωτόκολλά τους, και ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1996 (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 163), η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού και η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 2006 για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η σύμβασηπροβλέπει χρηματοδοτικές συνεισφορές τρίτων κρατών στις δραστηριότητες της διάσκεψης των μερών. Μολονότι όλα τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης θα συνεισφέρουν μέσω του τακτικού προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης σύμφωνα με το καταστατικό του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα μέρη που δεν είναι μέλη καταβάλλουν συνεισφορές εκτός προϋπολογισμού. Η συνεισφορά κράτους που δεν είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης καθορίζεται από κοινού από την Επιτροπή Υπουργών και το εν λόγω κράτος.

Η σύμβαση δεν θίγει τις εσωτερικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των μερών που διέπουν τις δημοσιονομικές αρμοδιότητες και διαδικασίες για τις πιστώσεις του προϋπολογισμού. Επιτρέπει επίσης στα τρίτα κράτη να καταβάλλουν τις συνεισφορές τους εντός των εγκεκριμένων δημοσιονομικών ορίων που καθορίζονται από την οικεία νομοθετική εξουσία, με την επιφύλαξη τυχόν προηγούμενων συμφωνιών.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η διάσκεψη των μερών, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των μερών, θα παρακολουθεί την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων της σύμβασης και την εφαρμογή των διατάξεών της από τα μέρη.

Κάθε μέρος θα πρέπει να υποβάλει έκθεση στη διάσκεψη των μερών εντός των δύο πρώτων ετών από την προσχώρησή του και στη συνέχεια σε τακτά χρονικά διαστήματα, στην οποία θα περιγράφονται λεπτομερώς τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εφαρμογή της σύμβασης.

Τα μέρη ενθαρρύνονται περαιτέρω να συνεργαστούν για την επίτευξη των στόχων της σύμβασης. Αυτή η διεθνής συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών όσον αφορά την ΤΝ και τις δυνατότητές της να επηρεάσει αρνητικά ή θετικά τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική παρακολούθηση και εφαρμογή, κάθε μέρος θα πρέπει να ορίσει έναν ή περισσότερους αποτελεσματικούς μηχανισμούς εποπτείας σε εσωτερικό επίπεδο.

2024/0150 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 21 Νοεμβρίου 2022 το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις, εξ ονόματος της Ένωσης, για σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (στο εξής: σύμβαση). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπραγματεύθηκε, εξ ονόματος της Ένωσης, τη σύμβαση. Στις 17 Μαΐου 2024 οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν επιτυχώς με τη μονογράφηση της σύμβασης και την έγκρισή της από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης ([26]).

(2) Με τη σύμβαση θεσπίζονται γενικές αρχές και υποχρεώσεις που θα πρέπει να τηρούν τα μέρη της σύμβασης για τη διασφάλιση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου σε σχέση με τις δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης (στο εξής: ΤΝ).

(3) Στις 12 Ιουνίου 2024 η Ένωση εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/... (στο εξής: κανονισμός για την ΤΝ) ([27]), κυρίως βάσει του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ, στον οποίο προβλέπονται πλήρως εναρμονισμένοι κανόνες οι οποίοι ρυθμίζουν τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων ΤΝ στην Ένωση και οι οποίοι ισχύουν άμεσα στα κράτη μέλη, εκτός εάν ο κανονισμός για την ΤΝ περιέχει ρητή διάταξη περί του αντιθέτου. Η σύμβαση πρέπει να εφαρμόζεται στην Ένωση αποκλειστικά μέσω του κανονισμού για την ΤΝ και άλλων σχετικών πράξεων του ενωσιακού κεκτημένου, κατά περίπτωση.

(4) Δεδομένου ότι το προσωπικό και το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της σύμβασης συμπίπτει με τον κανονισμό για την τεχνητή νοημοσύνη και άλλες σχετικές πράξεις

---

[26] ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2022/2349 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, της 21ης Νοεμβρίου 2022, με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (ΕΕ L 311 της 2.12.2022, σ. 138).

[27] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/… του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) (ΕΕ L, 2024/…).

του ενωσιακού κεκτημένου, η σύναψη της σύμβασης μπορεί να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες της Ένωσης ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, η Ένωση διαθέτει αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα για την υπογραφή της σύμβασης και, ως εκ τούτου, μόνο η Ένωση θα πρέπει να καταστεί μέρος της σύμβασης, με την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

(5) Σύμφωνα με τις Συνθήκες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να μεριμνήσει για την υπογραφή της σύμβασης, με την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η υπογραφή της σύμβασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (στο εξής: σύμβαση) εγκρίνεται εξ ονόματος της Ένωσης, με την επιφύλαξη της σύναψης της εν λόγω σύμβασης.

Το κείμενο της προς υπογραφή σύμβασης επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την .

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος